

# Escoles al límit per manca d'alumnes: la lluita desigual de la Catalunya buidada

*El centre de les Ventoses, a Preixens, passa el forrellat per manca d'alumnes en un context d'èxode veïnal marcat per les cotilles de la llei d'Urbanisme*



L'escuela de les Ventoses no ha obert aquest inici de curs | Aj Preixens

Durant el mes de febrer de l'any 2018, el municipi de **Preixens**, a la comarca de la Noguera, va fer una crida peculiar i, fins al moment, inèdita. Es buscaven famílies amb nens. El motiu, el perill del **tancament de l'escola** de la localitat de **les Ventoses** (entitat de població de Preixens) per manca d'escolars.

Per evitar aquesta situació, el consistori va contactar amb propietaris d'habitatges de la localitat amb la pretensió d'ofertar preus de lloguer assequibles que fossin suficientment atractius per a l'arribada de famílies amb fills. Aleshores, l'alcalde de Preixens, **Joan Eroles**, va assegurar que la situació era conjuntural i que en els següents anys hi podria haver prou nens com per no haver d'afrontar el tancament de l'escola de les Ventoses, una de les dues que té el poble, ambdós integrades a la **zona rural (ZER) el Sió**.

Aquell 2018 havia tancat l'escola de la **Pobla de Cérvoles**, a la comarca de les Garrigues, perquè només tenia dos alumnes, i el centre de les Ventoses va aconseguir sobreviure gràcies a l'arribada d'una **família d'Agramunt** que tenia tres fills i que elevaven a sis el nombre d'escolars de la vila. El centre s'havia mantingut en els darrers anys a la cua de les escoles lleidatanes pel



---

que fa a nombre d'alumnes. Preixens no ha pogut salvar aquesta escola i ha hagut de passar el forrellat degut a la marxa d'una família, que ha deixat el centre amb només **dos nens**, una xifra que es queda lluny del mínim de cinc escolars fixat pel Departament d'Educació de la Generalitat per mantenir viva una escola.

[noticiadiari]2/239297[/noticiadiari]

La notícia del probable tancament de l'escola va arribar el passat mes de maig quan es van fer oficials les **prematriculacions**, un fet que va ser assumit per l'equip de govern de Preixens, que va decidir no tornar a promoure crides per acollir famílies ateses algunes males experiències que "no s'havien integrat gaire". "I per salvar una escola no valia tot perquè teníem la sensació d'estar mantenint un centre de manera artificial. Només un nen de tota l'escola era autòcton de la localitat. Els altres havien vingut de fora?", explica Eroles a **NacióDigital**.

L'alcalde apunta que la causa del tancament del col·legi s'ha de buscar fonamentalment en el despoblament del món rural i, en concret, amb la cotilla que suposa la **Ilei d'Urbanisme de Catalunya**. En aquest sentit, el primer edil assegura que la normativa impedeix el creixement de molts municipis petits, que tenen prohibida la possibilitat d'aixecar noves construccions d'acord amb l'estratègia de creixement traçada per l'administració. "Només podem oferir habitatges existents, i molt d'ells són vells, de manera que perdem tot l'atractiu. La gent no s'arrela al poble perquè no pot?", lamenta Eroles, que creu que si les Ventoses tingués oportunitat de nous habitatges, hi hauria més famílies amb fills i, de retop, l'escola estaria oberta.

La localitat només pot actuar urbanísticament en concepte de "millora i complexió", que únicament permet **arranjaments**. L'alcalde es queixa que, amb aquests topalls, al poble només arriba gent que no es planteja un projecte de vida, sinó viure uns mesos per després marxar. "Hem tingut casos lamentables de famílies desestructurades, algunes que han marxat a mig curs sense dir res i d'altres que han fet malbé les cases pocs mesos després d'arribar?", diu.

En aquest context, la progressiva **caiguda de la natalitat** també és un factor en contra a tenir en compte per al futur de les escoles de poble, moltes de les quals també han anat perdent alumnat en la darrera dècada. Al centre de Preixens hi ha una quinzena d'escolars actualment, la meitat de les que hi havia fa anys.

### **Nou escoles tancades en menys d'una dècada a Ponent**

En menys de deu anys, a la demarcació de Lleida han tancat les portes un total de nou centres escolars per la manca d'alumnes. Segons dades de la conselleria, el 2013 van clausurar els centres dels **Torms**, el **Soleràs**, els **Omellons** i **Aubert**, tots ells a la comarca de les Garrigues.

Dos anys després, el centre **Els Arcs**, de **Bellví** (Noguera), també va haver de cessar l'activitat perquè no hi havia escolars, un problema que també va patir el centre garriguenc del **Cogul** un any després. Les Ventoses i els **Omells de Na Gaia**, a l'Urgell, han seguit els passos aquest 2022 al de la **Pobla de Cérvoles**, el darrer centre tancat que s'havia registrat a Ponent.